

[Justitsministeren.]

I dette høje Ting lød mine Udtaleser ifølge Tingets Forhandlinger Sp. 2019 samme Dag saaledes:

„Naar Straffeloven er traadt i Kraft, vil det imidlertid meget snart vise sig, at denne overlader — med god Grund overlader — Dommeren et saa vidtgaaende Skøn over, baade hvilken Strafart og hvilket Maal af Straf der skal anvendes i det enkelte Tilfælde, at man ikke ret længe vil kunne finde sig i, at de juridiske Dommere alene fælder Straffedommene. Domsmandsinstitutionen skal derfor nok komme.

Angaaende Højesteret rejser sig, naar den nye Straffelov er traadt ud i Livet, det betydningfulde Spørgsmaal, om denne Domstol rettest bør for Straffesagers Vedkommende gøres til en Kassationsret. Sammen med dette Spørgsmaal rejser sig utvivlsomt igen Spørgsmaalet om offentlig Votering og Højesterets Deling.

Den nye Straffelov er, tror jeg, en saa dybtgaaende human Reform, at den vil faa betydelige Følger for hele vort Retsvæsen, deriblandt den, at det, som i Dag udskydes, inden lang Tid vil blive erkendt som nødvendigt. Derfor kan jeg, idet jeg erkender de Fremskridt, det foreliggende Lovforslag rummer, og nærer sikker Forventning om, at det, der i Dag udskydes, dog snart kommer, anbefale at stemme for Lovforslaget.“

Forholdet var det, at Regeringslovforslaget, som laa til Grund for Loven af 1932, indeholdt Bestemmelser om de to nævnte vigtige Punkter, Bestemmelser, som ogsaa blev vedtaget i Folketinget. Her i dette høje Ting viste det sig imidlertid dengang umuligt at faa Loven gennemført, medmindre jeg gik med til indtil videre at stryge Bestemmelserne om offentlig Votering og om Domsmand. Jeg gik da ind herpaa, fordi de mangfoldige andre Bestemmelser i Loven var i høj Grad paakrævede i det praktiske Retsliv, ligesom det ogsaa var af stor Betydning at faa optrykt Retsplejeloven med de mange Ændringer, som i Aarens Løb er blevet gennemført i denne Lov. Hertil kom endelig, at en hel Række Ændringer nødvendigvis skulde gennemføres inden den nye Straffelovs Ikrafttræden den 1. Januar 1933. Jeg var saaledes i en Art Tvangssituation.

Hovedindholdet af det Lovforslag, der nu foreligger, er da for det første Indførelsen af Domsmandsinstitutionen og i Forbindelse hermed af Umiddelbarhedsprincippet

i Straffesager. I Tilknytning hertil foreslaas for det andet Højesterets Beføjelse til at paakende Bevissspørgsmaal i Straffesager ophævet.

For det tredje foreslaas Indførelse af offentlig Votering i Højesteret og i Forbindelse hermed Adgang til at dele Højesteret i to Afdelinger ved at foreskrive, at det fremtidig kun skal være nødvendigt, at 5 Højesteretsdommere, ikke som nu 9, deltager i en Sags Afgørelse.

Endelig er der som fjerde Hovedpunkt i Lovforslaget optaget Bestemmelser om Adgang for Nævningerne til at deltage i Strafudmaalingen i Nævningesager.

Om Lovforslagets første Hovedpunkt: *Domsmandsinstitutionen og Umiddelbarhedsprincippet i Strafferetsplejen* skal jeg bemærke, at Forslaget ganske stemmer overens med, hvad Regeringen foreslog og Folketinget vedtog i Samlingen 1931—32. Skønt disse Regler ikke blev vedtaget i dette høje Ting, blev det dog udtalt, i Udvalgsbetænkningen, at der fra alle Partiers Side er Stemning for at søge Domsmandsinstitutionen indført i dansk Retspleje. Gennemførelsen strandede paa, at man dels ikke naaede at blive enig om den nærmere Ordning, dels var betænkelig ved de Udgifter for Statskassen, som Institutionens Indførelse vilde medføre.

Det er imidlertid mit Haab, at det, naar alle Partier er stemt for Nyordningen, ogsaa maa være muligt at komme til Enighed om de nærmere Regler. Og hvad Udgiftsspørgsmaalet angaar, maa jeg anse Domsmandsinstitutionen for at være saa vigtig for Strafferetsplejen, at det ikke bør være afgørende, om Indførelsen vil medføre nogen Forøgelse af Statens Udgifter til Retsplejen. Da der, som sagt, er Enighed mellem alle Partier om, at Domsmandsinstitutionen bør indføres, anser jeg det ikke for nødvendigt ved denne Lejlighed at komme ind paa en udførlig Begrundelse af, hvad der taler for at indføre Institutionen. Jeg kan nøjes med at henvise til de udførlige Bemærkninger herom i det Lovforslag, der blev forelagt Folketinget i forrige Samling. Jeg skal dog tilføje, at Forslaget er udarbejdet af et Udvalg, der under Forsæde af Højesteretsdommer Topsøe-Jensen bestod af Repræsentanter saavel for Domstolene som for Anklagemyndigheden og Forsvarerne, og Udvalgets Vedtagelse var enstemmig.

Medlemmerne af Udvalget var, foruden Højesteretsdommer Topsøe-Jensen, Professor Munch-Petersen, Landsdommerne Bærentsen og Haack, Byretsdommer Victor Hansen, Statsadvokat Lett, Højesteretsag-